

UCM 100: MANIFFESTO AR GYFER DYFODOL CYFIAWN A CHYNALIADWY

Ail argraffiad | Hydref 2016

Rhagair

Mae'n bleser gennym gyflwyno UCM 100: ein maniffesto ar gyfer dyfodol cyfiawn a chynaliadwy. Bydd y fframwaith strategol hwn yn gyrru ac yn arwain gwaith UCM dros y chwe blynedd nesaf, wrth i ni nesáu at benblwydd UCM yn 100 oed.

Mae mudiad y myfyrwyr wastad wedi bod yn flaenllaw mewn creu newid. Dros y 94 blynedd diwethaf, mae UCM, undebau myfyrwyr a phartneriaid wedi arwain ac wedi gweld cryn newid mewn addysg a chymdeithas yn ehangach, a byddwn yn parhau i wneud hynny yn y blynyddoedd sydd i ddod.

Rydym yn lansio UCM 100 mewn cyfnod o newid sylweddol yn y sector addysg ôl-16. Dan arweiniad cynrychiolwyr myfyrwyr ar draws y DU, bydd undebau myfyrwyr ac UCM, yn parhau i weithio gyda deddfwyr a llunwyr polisi a phenderfyniadau i sicrhau bod ein lleisiau i'w clywed.

Edrychwn ymlaen at weithio gyda chi – ein partneriaid, o fewn a thu allan i fudiad y myfyrwyr – i gyflawni ein hamcanion o wella bywydau myfyrwyr oll a chyfrannu at ddyfodol cyfiawn a chynaliadwy.

Malia Bouattia, Llywydd Cenedlaethol

Simon Blake, Prif Weithredwr

Dros y 94 blynedd diwethaf, mae UCM, undebau myfyrwyr a phartneriaid wedi arwain ac wedi gweld cryn newid mewn addysg a chymdeithas yn ehangach – a byddwn yn parhau i wneud hynny yn y blynyddoedd sydd i ddod.

Rhagarweiniad

UCM yw awdurdod y DU ar fyfyrwyr ac undebau myfyrwyr, a fel hynny y bydd yn parhau.

Credwn ym mhŵer addysg drawsffurfiol, a gall undebau myfyrwyr a mudiad y myfyrwyr yn ehangach gyfrannu at ddyfodol teg a chynaliadwy. Fel cydweithfa o undebau myfyrwyr, mae UCM wedi cyflawni pethau anhygoel dros y 94 blynedd diwethaf – eto i gyd mae cryn lawer ar ôl i'w wneud.

Ein gweledigaeth yw bod pawb yn cael profiad addysgol ôl-16 trawsffurfiol, sy'n creu dyfodol cyfawn a chynaliadwy.

Ein cenhadaeth yw sicrhau hyn drwy lunio addysg, ymrymoso unigolion a datblygu, amddiffyn a hyrwyddo undebau myfyrwyr.

Mae ein llwyddiannau'n dangos i ni fod nerth mewn undod. Gyda'n gilydd rydym wedi hyrwyddo hawliau myfyrwyr ac wedi gweithio'n ddiflino i wella eu bywydau, gan eu galluogi i lunio dyfodol addysg a chreu byd cyfawn a chynaliadwy.

Rydym wedi profi y gallwn greu newid i fyfyrwyr oll drwy weithio gyda'n gilydd. Rydym wedi dylanwadu ar addysg, ein cymunedau a'r byd yn ehangach ynglŷn â phwysigrwydd gweithio gyda myfyrwyr fel partneriaid yn eu haddysg ac fel arweinwyr yn eu hundebau myfyrwyr a'u cymunedau.

Rydym wedi arwain y ffordd mewn newid addysg drwy ymgyrchoedd megis creu Cymdeithas Genedlaethol y Prentisiaid, a'n gwaith arloesol ar bartneriaeth myfyrwyr er cydraddoldeb. Ac rydym wedi arwain newid cymdeithasol sylweddol: er enghraift mae ein hymrwymiad i adeiladu heddwch parhaol yng Ngogledd Iwerddon drwy ddatblygu cytundeb gydag Undeb y Myfyrwyr yn Iwerddon, yr ymgyrch i roi

terfyn ar Apartheid yn Ne Affrica, a'n brwydr dros fenywod, rhieni a gofalwyr, myfyrwyr rhyngwladol, myfyrwyr anabl, myfyrwyr o gymunedau Croenddu a'r rheiny sydd wedi'u radicaleiddio a phobl LHDT+, wedi dangos sut gallwn ni, drwy addysg, newid bywydau pobl er gwell.

Mae ein hymgyrch dros well addysg wrth galon ein mudiad, sy'n annog sawl cwestiwn: sut beth yw system addysg ôl-16 sy'n wirioneddol addas i'w diben ac sy'n cynnig cydraddoldeb i bawb? A gaiff gwaith ac effaith undebau myfyrwyr eu deall? Oes gwerth yn cael ei roi ar eu pwysigrwydd mewn cynorthwyo ein holl fyfyrwyr i gael mynediad i addysg a'u helpu i lwyddo? A gaiff eu gallu i ddarparu ystod o gyfleoedd myfyrwyr ei ddeall yn iawn a'i werthfawrogi, ac yn sgil hynny oes buddsoddiad digonol yn yr undebau hyn?

Mae'r atebion i'r cwestiynau hyn yn ffurio sail i'n hamcanion wrth i ni nesâu at ein penblwydd yn 100 oed yn 2022. Ac eto, tra bod angen i ni edrych tua'r dyfodol, mae hefyd yn hollbwysig i ni ddeall yr heriau sy'n ein hwynебu ni nawr.

Er gwaethaf ein llwyddiannau, rydym yn byw mewn cyfnod pan fo'n gwerthoedd yn cael eu cwestiynu. Mae amddiffyn hawliau myfyrwyr ac undebau myfyrwyr yn ganolog i'n diben, yn ogystal â hyrwyddo ein cyfreithlondeb democraidd a chryfhau ein mudiad yn ehangach.

Mae UCM 100 yn darparu fframwaith ar gyfer datblygu'r strategaethau sydd eu hangen arnom i wireddu ein hamcanion dros y chwe blynedd nesaf.

Gyda'n gilydd, rydym yn fudiad egwyddorol nad oes posib ei rwystro. Gyda'n gilydd, gallwn wneud addysg yn drawsffurfiol, ac yn sgil hynny, gwneud cymdeithas yn well lle i bawb.

Datblygu UCM 100

Ein hymgyngoriant

Mae UCM 100 yn amlinellu sut gallwn ni weithio gyda'n gilydd i wireddu ein hamcanion, ar sail model a ddatblygwyd gydag Ysgol Fusnes CASS.

Mae'r strategaeth yn adlewyrchu profiad a barn dros 1,000 o bobl o fewn mudiad y myfyrwyr a'r sector addysg; gofynnwyd iddynt "beth sydd angen i ni ei wneud?" "pam fod angen i ni ei wneud?" a "sut mae angen i ni ei wneud?".

Beth ydyn ni'n ceisio ei gyflawni?

Mae mudiad y myfyrwyr yn amrywiol. Mae myfyrwyr o bob cefndir mewn swyddi arweinyddiaeth, fel ymgrychwr, swyddogion a gwirfoddolwyr, ac yn mynd ati i godi arian. Mae arweinwyr myfyrwyr wedi bod wrthi ers degawdau'n gweithio gyda staff angerddol i wneud cyfraniad arwyddocaol i addysg a chymdeithas yn ehangach – a byddant yn parhau i wneud hynny.

Erbyn diwedd 2022, rydym am gael ein gweld a'n gwerthfawrogi fel awdurdodau ar fyfyrwyr ac undebau myfyrwyr, a'n cydnabod fel:

- Carfan allweddol mewn llunio'r ddarpariaeth addysg yn lleol ac yn genedlaethol
- Gweithio i wella bywydau ein holl fyfyrwyr a phrentisiaid
- Darparu cymorth, cefnogaeth a chyfleoedd sy'n helpu myfyrwyr i gael mynediad i addysg ac aros gydol eu cwrs
- Datblygu hyder a sgiliau arweinyddiaeth myfyrwyr drwy ystod o weithgareddau
- Annog myfyrwyr i ymgysylltu'n wleidyddol a meddu ar ddealltwriaeth o ddemocratiaeth
- Cyfranwyr at eu cymunedau lleol, cymdeithas yn ehangach a'r gymuned ryngwladol
- Arloeswyr angerddol a hyrwyddwyr cyflawnder cymdeithasol
- Yn frwd dros ryngwladoliaeth

Byddwn yn fudiad cryfach oherwydd byddwn yn:

- Datblygu a gweithredu ffyrdd o weithio gyda'n gilydd yn effeithiol
- Gweithio tuag at ragoriaeth drwy fframwaith Undebau Myfyrwyr o Ansawdd

- Creu ffordd fwy effeithiol a democraidd o weithio gyda myfyrwyr ac undebau myfyrwyr
- Datblygu ymgyrchoedd lleol wedi'u seilio ar dystiolaeth, sy'n gwneud gwahaniaeth
- Defnyddio data a thystiolaeth fel sail ar gyfer ein gweithgareddau ac ateb anghenion myfyrwyr
- Defnyddio sianeli digidol yn fwy effeithiol
- Bod â gweithlu amrywiol ac ymagwedd systematig at ddysgu a datblygiad
- Bod yn flaengar a hyblyg fel y gallwn greu adnoddau a chyflawni ein hamcanion

Rydym yn ymdrechu i fod:

- Yn seiliedig ar werthoedd
- Dan arweiniad myfyrwyr, undebau myfyrwyr a'u cynrychiolwyr etholedig
- Yn ardderchog yn ein modelau o ddemocratiaeth
- Yn arweinwyr mewn rhyddhad a chyflawnder cymdeithasol
- Yn dryloyw
- Yn gydweithredol yn ein gwaith gyda phartneriaid arbenigol
- Yn canolbwytio ar effaith
- Yn hyblyg â'n hadnoddau

Datblygu UCM 100

Datblygu UCM 100

Mae UCM 100 yn adeiladu ar Syrffio'r Don, ein strategaeth yn 2010. Mae'r naill strategaeth a'r llall yn canolbwyntio ar wneud y defnydd gorau o fewnwelediad, gwybodaeth ac adnoddau cyfunol er mwyn gwneud undebau myfyrwyr y gorau y gallant fod. Hefyd ein gwaith parhaus gyda, ac ar ran, myfyrwyr yn nhirwedd gyfnewidiol addysg. Rydym yn cydnabod y lefel uchel o amrywiaeth mewn undebau myfyrwyr, amrywiaeth myfyrwyr a phrofiadau myfyrwyr, yn ogystal â phwysigrwydd data a sianeli digidol mewn cyrraedd ein hamcanion.

Mae newidiadau digidol yn symud i gyflymu. Mae wedi newid y ffordd rydym yn deall ein gilydd, sut rydym yn dysgu, a sut rydym yn cysylltu â'n gilydd a'r byd o'n hamgylch. Mae wedi newid canfyddiadau myfyrwyr o UCM, y ffordd

rydym yn cyfathrebu â'n haelodau, a llwyddiant ein hymgyrchoedd.

Cyhoeddir UCM 100 ar adeg pan fo dau beth sy'n werthfawr i ni – gweithredu cyfunol ac addysg o ansawdd da sy'n hygrych i bawb – yn cael eu herio. Mae undebau myfyrwyr yn rhoi cyfle i fyfyrwyr wrthsefyll y bygythiad hwnnw a chynyddu'r gobaith o sicrhau'r fargen orau posib i ddysgwyr y presennol a'r dyfodol.

Drwy harneisio ein hamrywieldeb a gweithio gyda'n gilydd, byddwn yn sicrhau addysg drawsffurfio sy'n hygrych i bawb. Dim ond ar ôl i ni sicrhau'r amcan hwn y gallwn ddechrau adeiladu model cyfoes ar gyfer gweithio ar y cyd sy'n mynd i arwain at y canlyniadau sydd eu hangen arnom ar gyfer myfyrwyr, undebau myfyrwyr a chymdeithas yn ehangach.

Gweithredu UCM 100

Mae UCM 100 yn amlinellu sut byddwn ni'n gweithio gyda'n gilydd i wireddu ein hamcanion dros y chwe blynedd nesaf, a sicrhau bod polisi a benderfynwyd yn ddemocrataidd yn sail i bopeth rydym yn ei wneud.

Byddwn yn mabwysiadu ymagwedd raglenol tuag at gyflawni hyn, yn dilyn cynllunio manwl i sicrhau bod ein gwaith o fudd arwyddocaol i'n haelodau. Bydd grŵp rhaglen yn gyrru gweithrediad y strategaeth, gan weithio'n glös â byrddau a'u pwylgorau i sicrhau ein bod yn cyflawni ein hamcanion.

Byddwn yn datblygu cynllun busnes ar gyfer pob un o'r chwe blynedd sydd i ddod, ar sail data a dysgu sy'n ein galluogi i ddeall tueddiadau a materion sy'n berthnasol i fyfyrwyr ac undebau myfyrwyr.

Rydym yn gwybod bod undebau myfyrwyr eisoes yn gweithio ar lawer o'r materion a amlinellir yn UCM 100, ac rydym yn eu hannog i ystyried sut gall eu cynlluniau a'u gweithgareddau gyfrannu at wireddu'r amcanion rydym yn eu rhannu.

Mae'r strategaeth nesaf wedi'i rhannu'n ddwy adran. Mae **adran un** yn amlinellu ein cynlluniau, tra bod **adran dau** yn canolbwyntio ar sut rydym yn gweithio gyda'n gilydd i'w gwired.

Adran 1

Llunio addysg a rhoi grym i unigolion

Er mwyn creu'r system addysg orau posib a rhoi grym i'r rheiny sydd yn ddi, rydym wedi nodi'r themâu allweddol canlynol y credwn y byddant o gymorth i ni greu'r newid rydym am ei weld:

- 1. Gall pawb gael mynediad – a rhagori – mewn addysg ôl-16**
- 2. Bydd llais y dysgwr yn creu newid mewn addysg**
- 3. Mae llesiant a lles yn ganolog i brofiad myfyrwyr**
- 4. Dylai myfyrwyr fod â'r hyder i gymryd rhan mewn bywyd dinesig**

1 Gall pawb gael mynediad – a rhagori – mewn addysg ôl-16

Mae hyn yn bwysig oherwydd mae ein byd digidol wedi newid y ffordd rydym yn dysgu ac yn datblygu gwybodaeth, eto i gyd mae'r system addysg yn parhau i fod yn gwbl draddodiadol.

Rydyn ni'n dechrau ac yn gorffen addysg ar adegau gwahanol ac mewn ffyrdd gwahanol, rydym yn byw'n hwy, rydym ni'n newid gyrfaoedd ac yn ail-hyfforddi. Mae'r ddarpariaeth addysg uwch (AU) yn cael ei hymestyn a'i hamrywio, tra bod addysg bellach draddodiadol yn crebachu'n sylweddol – ac mae'r dreth ar brentisiaethau'n arwain at ddatblygiad llwybrau prentisiaethau newydd dan arweiniad cyflogwyr.

Mae angen i addysg ôl-16 newid fel ei bod yn adlewyrchu anghenion myfyrwyr oll, fel gall pob dysgwr gael y gorau allan o'u profiad.

Pa bynnag lwybr addysg mae dysgwr yn ei ddewis, rhaid i'w brofiad fod yr un mor drawsffurfiol a gwerthfawr. Mae angen i ni chwalu'r rhwystrau sy'n cyfyngu ar fynediad, gan gynnwys ansawdd anghyslon gwybodaeth, cyngor ac arweiniad; costau mynediad a chyrsiau'n cynyddu, hefyd ffioedd; canfyddiad o ddewisiadau; anghenion visa ar gyfer myfyrwyr rhyngwladol; a diffyg hyblygrwydd ar gyfer dysgwyr sydd â chyfrifoldebau ychwanegol.

O'r rheiny sy'n mynd i mewn i addysg ôl-16, mae bylchau cyrhaeddiad a chyfranogiad parhaus i'w gweld, ar sail cefndir cymdeithasol-economaidd, anabledd, rhywedd, hil a pha wlad maent yn dod ohoni. Hefyd gwelwyd cwmp sydyn mewn astudiaeth ran amser. Rhaid i ni ymladd i sicrhau bod ein system addysg yn rhoi cyfle i bob dysgwr gyrraedd ei lawn botensial, gan fynd i'r afael â'r heriau hyn yn y broses.

Rydym am weld system addysg ôl-16 sy'n gweithio i bob myfyrwr nawr, gan sicrhau cefnogaeth wleidyddol, broffesiynol a chyhoeddus ar gyfer addysg drawsffurfiol yn y dyfodol.

Sut byddwn ni'n cyflawni hyn?

i) Drwy greu gweledigaeth ar gyfer y system addysg ôl-16 rydym ei heisau

Mae bod â gweledigaeth glir yn helpu i ddylanwadu ar newid gwirioneddol mewn polisi ac ymarferiad addysg. Rydym yn gwybod hyn o'n gwaith ar brosiectau megis Dychmygwch Addysg yng Nghymru, Prosiect Cyfranogiad Myfyrwyr yn Lloegr, a Phartneriaeth Myfyrwyr er Ansawdd yn yr Alban.

Byddwn yn datblygu melin drafod i greu gwybodaeth, adeiladu syniadau a datrysiau fydd yn ein helpu i ddiffinio gweledigaeth ar gyfer system addysg ôl-16 sy'n gweithio ar gyfer myfyrwyr oll – beth bynnag fo'u cefndir a'u dyheadau.

Rhaid i addysg ôl-16 adlewyrchu anghenion myfyrwyr oll, fel gall pob dysgwr gael y gorau allan o'u profiad.

Bydd UCM yn cefnogi ac yn hyrwyddo'r cyfleoedd a gynigir gan yr holl ddarparwyr sy'n cynnig addysg o'r safon uchaf, gan amddiffyn myfyrwyr rhag effeithiau niweidiol system wedi'i marchnadoli sy'n rhoi blaenorriaeth i elw dros bartneriaeth. Byddwn yn gweithio i sicrhau bod gan **bob** myfyriwr fynediad i addysg apelgar o safon uchel, ac na fydd rhaid iddynt fyth ymdopi â darpariaeth ffaoledig, ble bynnag y byddant yn astudio.

Byddwn yn llunio syniadau ac atebion – ac yn lobio a dylanwadu ar bartneriaid yn y sector, llywodraethau a sefydliadau – er mwyn sicrhau bod addysg yn cael ei hadeiladu o amgylch anghenion myfyrwyr **oll**. Mae hyn yn cynnwys y rheiny sy'n dewis byw gartref, dysgwyr gydol oes sydd â chyfrifoldebau gofalu, myfyrwyr rhan-amser a hŷn ac ôl-raddedigion, myfyrwyr ar leoliad gwaith, a myfyrwyr rhyngwladol.

Bydd y weledigaeth hon yn sail i'n hymgyrch sy'n arwain at etholiadau seneddol y DU. Gan weithio'n glós gydag undebau myfyrwyr, mudiadau yn y sector, undebau llafur a melinau trafod, byddwn yn ei defnyddio i adeiladu cefnogaeth o fewn y sector, cefnogaeth wleidyddol ac ymmsg y cyhoedd.

ii) Drwy sicrhau nad yw cost yn rhwystro

Er bod dyfodiad ffioedd a'r costau cynyddol sy'n gysylltiedig ag astudio'n effeithio ar fyfyrwyr oll, mae'n effeithio'n anghyfartal ar rai grwpiau penodol. Mae ein gwaith i amddiffyn mynediad i addysg i bawb – drwy sicrhau nad yw ffioedd dysgu, ad-daliadau na chostau byw wrth astudio'n rhwystro – yn hanfodol.

Byddwn yn amddiffyn addysg ddi-dâl lle mae'n bodoli yn y DU, ac yn ymgrychu lle nad yw'n bodoli. Byddwn yn gwrrhwynebu ffioedd dysgu, ac yn herio polisiau niweidiol y llywodraeth, megis diddymu bwrsariaethau ar gyfer nyrsys, bydwagedd a chyrsiau eraill sy'n perthyn i iechyd, wrth iddynt ymddangos. Byddwn yn gweithredu i'w gwneud yn haws i fyfyrwyr gwrdd â chostau astudio, drwy

bartneriaethau a gostyngiadau pris, ynghyd ag ymgrychu i wneud addysg yn fforddiadwy ar bob lefel, gan sicrhau nad yw myfyrwyr o gefndir dosbarth gweithiol yn cael eu prisio allan o'r broses ddysgu.

Byddwn yn gweithredu ar ganfyddiadau ein hymchwili Punt yn Eich Poed, gan gasglu tystiolaeth a gwybodaeth drwy edrych ar wledydd ledled y byd lle caiff addysg ei chyllido gan ddefnyddio gwahanol fodelau, a lle mae'r wladwriaeth, sefydliadau neu undebau'n defnyddio dulliau blaengar i sicrhau nad yw cost yn rhwystro.

iii) Drwy weithio gyda phartneriaid i ddiddymu bylchau cyrhaeddiad

Byddwn yn ymgrychu dros gyfleoedd cyfartal i fyfyrwyr **oll**, gan weithio gyda phartneriaid i ddwyn sylw at y bylchau cyrhaeddiad a restrwyd uchod, a mynd i'r afael â'r rhesymau sydd wrth wraidd anghydraddoldeb.

Byddwn yn canolbwytio ar bwysigrwydd cwricwlwm rhydd a chynaliadwy, drwy fentrau megis Pam mae fy Nhwricwlwm yn Wyn? a'r ddarpariaeth o gymorth o'r safon uchaf ar gyfer myfyrwyr anabl.

Byddwn yn gweithio i sicrhau bod y bylchau cyrhaeddiad yn cael sylw penodol gan bawb sy'n ymwneud ag addysg ôl-16, a byddwn yn rhannu arferion blaengar er mwyn i **bob** myfyriwr gael y cyfle gorau posib i gyfranogi a llwyddo mewn addysg.

iv) Drwy sicrhau'r cyngor gorau ar yrfaoedd

Byddwn yn gweithio i sicrhau gwasanaeth addysg o'r safon orau sy'n gallu darparu gwybodaeth, cyngor ac arweiniad sy'n ddibynadwy ac effeithiol ynglŷn â sgiliau a gyrfaoedd i fyfyrwyr sy'n gadael addysg orfodol a'r rheiny sy'n dychwelyd i addysg ôl-16.

2 Mae llais y dysgwr yn creu newid mewn addysg

Mae hyn yn bwysig oherwydd bod llais y dysgwr a phartneriaeth â myfyrwyr yn creu newid cadarnhaol ac arloesedd mewn dysgu ac addysgu.

Mae ein gwaith yn seiliedig ar bwysigrwydd ymgysylltiad myfyrwyr mewn gyrru ansawdd a gwelliant. Rydym yn cydnabod bod marchnadoli mewn addysg a system ansawdd sy'n mynd yn fwyfwy seiliedig ar fetrigau a ffioedd mewn peryg o wthio llais y dysgwr i'r cyrion, neu o gael ei ddiystyru'n gyfangwbl.

Mae llais y dysgwr traddodiadol yn ceisio barn ar brofiad, gan wneud newidiadau mewn ymateb i adborth gan fyfyrwyr. Os caiff ei wneud yn dda, gall arwain at arloesedd dan arweiniad myfyrwyr mewn dysgu ac addysgu, yn ogystal â dylanwadu ar newidiadau yn y cwricwlwm, ansawdd, amgylcheddau dysgu a'r gymuned y tu mewn a'r tu allan i sefydliadau. Mae partneriaeth yn mynd ymhell y tu hwnt i hyn, gan ofyn i ddysgwyr gyddylunio, cyd-gynhyrchu a chyd-werthuso eu hamgylchedd, gan symud y tu hwnt i ddysgu ac addysgu i gynnwys yr holl sefydliad.

Mewn tirwedd AU gyfnewidiol, a gyda darparwyr sy'n mynd yn fwyfwy amrywiol mewn addysg ôl-16, rhaid i ni greu ac annog datblygiad modelau newydd o lais y dysgwr sy'n darparu ansawdd, a hynny'n seiliedig ar egwyddorion o bartneriaeth a chyfunoliaeth.

Rydym am greu newid mewn diwylliant sy'n sicrhau bod dysgwyr wrth galon dysgu ac addysgu.

Sut byddwn ni'n cyflawni hyn?

i) Drwy ddangos gwerth ac effaith llais y dysgwr ac ymgysylltiad myfyrwyr ar draws addysg bellach ac uwch

Byddwn yn gweithio i adeiladu cronfa dystiolaeth ynglŷn ag effaith llais y dysgwr a phartneriaeth ar brosesau a deilliannau addysg.

ii) Drwy helpu pob darpar yd addysg ôl-16 i fod ag isadeiledd ar gyfer llais y dysgwr

Byddwn yn gweithio gyda darparwyr addysg bellach ac uwch i ddangos gwerth cadarnhaol isadeiledd sy'n galluogi barn myfyrwyr i greu gwelliannau mewn ansawdd, yn ogystal ag arloesedd dan arweiniad myfyrwyr mewn dysgu ac addysgu.

iii) Drwy newid y drafodaeth am rôl a gwerth llais y dysgwr mewn addysg

Byddwn yn cynorthwyo datblygiad ymagweddau effeithiol tuag at ddysgu a chyfranogiad y myfyriwr mewn cyd-ddylunio'r cwricwlwm a gwella addysgu.

iv) Canolbwytio ar bwysigrwydd cynaliadwyedd a rhyddhad

Byddwn yn codi ymwybyddiaeth ynglŷn â sut gall myfyrwyr, darlithwyr ac undebau myfyrwyr weithio gyda'i gilydd i gynnwys rhyddhad ac addysg er cynaladwyedd o fewn y cwricwlwm.

Mae gwrando ar farn myfyrwyr, ac ymateb iddi, yn sail i newid cadarnhaol a menter mewn dysgu ac addysgu.

3 Mae llesiant a lles yn ganolog i brofiad myfyrwyr

Mae hyn yn bwysig oherwydd bod tystiolaeth yn dangos, os yw unigolion yn mynd i ddysgu, rhaid iddynt yn gyntaf deimlo'n ddiogel a theimlo'n dda ynddynt eu hunain. Mae ein hymchwil wedi dangos bod 78% o fyfyrwyr mewn addysg bellach ac uwch yn cael anawsterau iechyd meddwl. Mae lefelau cynyddol o ddyled ymmsg myfyrwyr a thai gwael yn faterion allweddol sy'n cynyddu straen meddyliol, ac mae toriadau mewn gwasanaethau iechyd meddwl yn rheswm arall pam mae rhaid i hwn fod yn faes sydd angen ei flaenoriaethu.

Rydym yn gwybod bod iechyd meddwl yn fater o bryder allweddol i undebau myfyrwyr ledled y DU. Mae Think Positive, rhaglen iechyd meddwl sy'n cael ei rhedeg gan UCM yr Alban, eisoes wedi dangos manteision hyrwyddo iechyd meddwl positif.

Mae bwlio ac aflonyddu ar gyfryngau cymdeithasol a'r rhyngrwyd yn bygwth iechyd meddwl a llesiant myfyrwyr ac arweinwyr myfyrwyr, ac mae'n peryglu trafodaeth agored. Rhaid i ni sicrhau bod ein campysau, ein hadeiladau a'n mannau ar-lein yn dosturiol ac yn gynhwysol.

Mae angen sefydlu dealltwriaeth bod lles a llesiant yn galluogi myfyrwyr i fynd i mewn i addysg ac i barhau a llwyddo ynddi. Felly mae darparu cymorth, cyngor a chefnogaeth yn rhan graidd o'n gwaith.

Sut byddwn ni'n cyflawni hyn?

i) Drwy roi sylw penodol i iechyd meddwl a llesiant

Byddwn yn gweithio mewn partneriaeth â Mind, Student Minds a mudiadau eraill, er mwyn cyfuno ein gwybodaeth arbenigol am fyfyrwyr a'u gwybodaeth arbenigol nhw ynglŷn ag iechyd meddwl. Gan weithio gyda'n gilydd, gallwn ffurfiol

cronfa dystiolaeth sy'n dangos sut gallwn ni gynnig y gefnogaeth orau i fyfyrwyr i reoli eu hiechyd â'u llesiant, a sut gallwn ni gynorthwyo'r rheiny sy'n cael profiadau iechyd meddwl gwael.

Byddwn yn defnyddio eu harbenigedd nhw – yn ogystal ag UCM yr Alban, sydd wedi gwneud gwaith arloesol yn y maes hwn – i ddeall, adeiladu gwybodaeth newydd, a chynorthwyo undebau myfyrwyr a darparwyr gwasanaethau i ddarparu cyngor, cefnogaeth a gwasanaethau.

ii) Drwy ddeall amryfal effeithiau cyfryngau cymdeithasol ar lesiant a lles myfyrwyr

Byddwn yn gwella ein gwybodaeth o'r effaith y gall technolegau digidol a chyfryngau cymdeithasol gael ar emosynau a hunan werth, ac yn gwneud pob ymdrech i sicrhau bod cyfryngau cymdeithasol yn rym er gwell. Byddwn yn gweithio i gyfyngu ar effeithiau negyddol y cyfrwng ar lesiant, lles ac iechyd meddwl; ar ein gallu i drafod, dadlau a dysgu; ac ar ein democratiaeth leol a chenedlaethol.

Byddwn yn ceisio ailddiffinio norm cymdeithasol y rhyngrwyd drwy adeiladu ymgrych sy'n dangos yn eglur beth sy'n ymddygiad derbyniol – a beth sydd ddim. A byddwn yn dangos yn bendant y gellir gwneud hyn yn wahanol, a bod rhaid i ni wneud hynny.

iii) Drwy fynd i'r afael â materion cylidol systemaidd

Rydym yn gwybod y gall ansicrwydd ariannol effeithio ar lesiant, a bod angen help ar fyfyrwyr i reoli eu harian. Dangosodd ein hymchwil Punt yn Eich Poced fod problemau systemaidd ac ymarferol yn cynyddu'r pwysedd ariannol ar fyfyrwyr.

Byddwn yn meithrin gwybodaeth a dealltwriaeth o'r materion hyn a sut maent yn ymddangos, ac yn gweithio gydag undebau myfyrwyr i ddeall sut gellir mynd i'r afael â'r rhain. Byddwn yn rhannu arferion gorau drwy gyngor, dogfennau brifffio a hyfforddiant.

Mae dystiolaeth yn dangos, os yw unigolion yn mynd i ddysgu, rhaid iddynt yn gyntaf deimlo'n ddiogel a theimlo'n dda ynddynt eu hunain.

iv) Drwy gynorthwyo undebau myfyrwyr ar faterion perthnasol

Byddwn yn gweithio gydag arbenigwyr yn y sector i barhau i ddarparu undebau myfyrwyr â chyngor a chefnogaeth sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Byddwn hefyd yn rhannu enghreifftiau o arferion rhagorol parthed materion sy'n ymwneud â lles a llesiant, gan gynnwys tai a llety, ffydd a chred, alcohol a chyffuriau eraill, iechyd meddwl, cyllid, a flonyddu rhywiol ac iechyd rhywiol.

v) Drwy sefydlu cymunedau cydlynol a diogel

Byddwn yn adeiladu ar ein mentrau llwyddiannus – megis Diwylliant y Llanc ac Allan mewn Chwaraeon – oedd yn rhoi sylw penodol i sut gall ymddygiad rhywiaethol gwrth-fenywod a homoffobig fodoli ar ein campysau ac yn ein sefydliadau. Byddwn yn parhau i weithio gydag undebau myfyrwyr i ddatblygu, a rhannu arferion gorau er mwyn diddymu pob math o fwlio, gormesu ac a flonyddu, a byddwn yn creu cymunedau cydlynol ar y campws. Byddwn yn trafod, dadlau a phrotestio, ac yn defnyddio polisiau Dim Platfform i gyrraedd y nod hwn.

4 Dylai myfyrwyr fod â'r hyder i gymryd rhan mewn bywyd dinesig

Mae hyn yn bwysig am fod darparu unigolion â gwerthoedd cadarnhaol, sgiliau a gwybodaeth yn eu galluogi nhw i ddatblygu sgiliau arweinyddiaeth, cyfranogi yn eu cymunedau a chreu newid cymdeithasol. Ni ellir gorbwysleisio rôl undebau myfyrwyr mewn ymrymuso a datblygu'r unigolion hyn.

Mae cyfleoedd o safon ar gyfer myfyrwyr – cymdeithasau, chwaraeon, cyfryngau, codi arian a gwirfoddoli – yn rhan hanfodol o'r profiad addysgol: maent yn ehangu sgiliau ac yn annog hyder. Serch hynny, nid ydym ar hyn o bryd yn cipio data i werthuso effaith y cyfleoedd hyn ar unigolion nac ar eu cymunedau.

Mae'r cyfleoedd sydd ar gael yn amrywio'n eang ymysg undebau myfyrwyr a llwybrau addysgol. Rydym hefyd yn cydnabod y rhwystrau sy'n atal ein dysgwyr rhag cyfranogi mewn bywyd dinesig – yn arbennig yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon, lle nad oes gan bobl 16 ac 17 oed yr hawl i bleidleisio. Mae gan fudiad y myfyrwyr rôl allweddol i'w chwarae mewn sicrhau bod pobl ifanc yn cael llais mewn cymdeithas.

Rydym am sicrhau bod gwell cyfleoedd ar gael i fyfyrwyr oll; cefnogaeth gyhoeddus a gwleidyddol i bleidleisiau'n 16 oed ledled y DU; a bod UCM yn cael ei ystyried yn eang yn arweinwyr mewn addysg wleidyddol.

Sut byddwn ni'n cyflawni hyn?

i) Adeiladu ymgysylltiad dinesig drwy addysg wleidyddol

Rhaid i undebau myfyrwyr ac UCM gael eu cydnabod fel arweinwyr mewn adeiladu ymgysylltiad dinesig drwy addysg wleidyddol. Byddwn yn sicrhau bod myfyrwyr yn cael profiadau da o ddadleuon democraidd ac etholiadau, yn ogystal â'r wybodaeth a'r sgiliau i gyfranogi mewn trafodaethau cenedlaethol a rhanbarthol allweddol, a bod yn weithredol ar y materion cymdeithasol sydd o ddiddordeb iddynt.

Byddwn yn helpu undebau myfyrwyr i redeg ymgyrchoedd cofrestru pleidleiswyr effeithiol, wrth i ni nesáu at etholiadau a refferenda yn Senedd y DU ac yn y Cynulliad.

ii) Drwy sicrhau'r bleidlais ar gyfer pobl 16 oed ar draws y DU

Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid i fynnu bod gan bawb sy'n 16 a 17 oed yr hawl i bleidleisio, a chau'r bylchau pleidleisio sy'n bodoli ar hyn o bryd.

iii) Drwy adeiladu partneriaethau a gallu i gryfhau cyfleoedd myfyrwyr

Byddwn yn hyrwyddo, meithrin, cefnogi a dathlu cyfleoedd myfyrwyr cynhwysol a safonol, fel rhan graidd a gwerthfawr o brofiad myfyrwyr.

Byddwn yn cydweithredu â chyrrf cyfleoedd myfyrwyr cenedlaethol megis Cymdeithas Chwaraeon Prifysgolion a Cholegau Prydain (BUCS), Cymdeithas Genedlaethol Myfyrwyr sy'n Codi Arian, a mudiadau cyfryngau myfyrwyr. Byddwn yn annog cysylltiadau rhwng y sefydliadau hyn â'n haelodau er mwyn adeiladu rhagoriaeth mewn cyfleoedd myfyrwyr cynhwysol.

Mae cyfleoedd o safon ar gyfer myfyrwyr – cymdeithasau, chwaraeon, cyfryngau, codi arian a gwirfoddoli – yn rhan hanfodol o'r profiad addysgol: maent yn ehangu sgiliau ac yn annog hyder.

Rydym yn cydnabod mai gwirfoddolwyr yw asgwrn cefn mudiad y myfyrwyr, a byddwn yn cefnogi ac yn rhannu arferion gorau mewn rheoli gwirfoddolwyr, cynyddu gallu ac arbenigedd, yn ogystal â chydnabod a gwobrwo.

Byddwn yn datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth ynglŷn â sut gall rhannu cyfleusterau fod o fudd i ddysgwyr mewn lleoliadau cyfagos, a byddwn yn gweithio gydag undebau myfyrwyr ledled y DU i gasglu data sy'n dangos effaith cyfleoedd myfyrwyr ar gymunedau ac unigolion.

iv) Drwy ymladd pob ffurf o ormes

Byddwn yn parhau â thraddodiad balch mudiad y myfyrwyr o arwain ymgyrchoedd ar faterion rhyddhad, ar ymladd gormes, aflonyddu a rhagfarn, ac ar godi ymwybyddiaeth o unrhyw faterion sy'n effeithio ar fyfyrwyr Croenddu, anabl, menywod, ac aelodau o'r gymuned hoyw, lesbïaidd, deurywiol a thraws. Byddwn yn manteisio ar ein dealltwriaeth o anghydraddoldeb strwythurol i ymladd ei heffaith negyddol ar addysg a mynediad.

Adran 2

Bod yn fudiad ymgyrchu ac aelodaeth eithriadol dan arweiniad myfyrwyr

Ar sail ein gwerthoedd a'n hymgynghoriad, rydym wedi canfod y themâu allweddol fydd yn ein helpu i fod yn fudiad ymgyrchu ac aelodaeth rhagorol, dan arweiniad myfyrwyr:

- 1. Cefnogi rhagoriaeth mewn undebau myfyrwyr**
- 2. Datblygu llais cyfunol cryf a dylanwadol**
- 3. Gosod data, tystiolaeth a digidol wrth galon ein gwaith**
- 4. Denu a chadw pobl eithriadol**

1 Cefnogi rhagoriaeth mewn undebau myfyrwyr

Mae hyn yn bwysig oherwydd dim ond undebau myfyrwyr rhagorol all ddarparu'r gynrychiolaeth orau posib – a'r cyfle gorau i ddyylanwadu ar addysg a chymdeithas yn ehangach – i fyfyrwyr oll.

Mae mudiad y myfyrwyr yn rym sylweddol er newid cadarnhaol mewn addysg ac ar draws cymunedau. Bydd UCM yn helpu undebau myfyrwyr i fod y gorau y gallant fod mewn amgylchedd addysgol cyfnewidiol, gan hyrwyddo eu holl waith – o gynrychiolaeth myfyrwyr i ymgyrchoedd a gweithgareddau menter.

Mae myfyrwyr yn dewis dysgu fwyfwy y tu allan i'r darparwyr traddodiadol – yn aml gyda rheiny sy'n gweithredu'n groes i'n gweledigaeth ni ar gyfer addysg – lle gall cynrychiolaeth myfyrwyr, llais myfyrwyr ac ymgysylltiad myfyrwyr fod yn wael ac yn anghyson. Rydym am sicrhau bod myfyrwyr oll yn cael eu cynrychioli – ble bynnag y byddant yn astudio – a bod ganddynt fynediad i undebau myfyrwyr ardderchog.

Byddwn yn parhau i adeiladu ar ein hymagwedd o ymgysylltu â'r aelodaeth yn rhanbarthol, er mwyn sicrhau bod pob undeb myfyrwyr yn cael y cymorth sydd ei angen arnynt.

Rydym am sicrhau llywodraethiant rhagorol o fewn UCM ac undebau myfyrwyr. Byddwn yn darparu cefnogaeth berthnasol wedi'i theilwra'n benodol, er mwyn i ni barhau i gynrychioli, arloesi a chreu incwm ar gyfer y mudiad.

Sut byddwn ni'n cyflawni hyn?

i) Drwy ddefnyddio fframwaith Undebau Myfyrwyr o Safon i gyflawni rhagoriaeth erbyn 2022

Gan ddefnyddio'r safonau a amlinellir yn fframwaith UMA fel ein meinchnod, byddwn yn canolbwytio ar ddeilliannau ac effeithiau, gan sefydlu sut beth yw rhagoriaeth, a dangos hyn i sefydliadau a phartneriaid eraill.

Mae ein gwaith ar Effaith Gwyrdd a chynaladwyedd wedi creu newid sylweddol ar draws mudiad y myfyrwyr. Byddwn yn adolygu sut i sicrhau bod y gwaith hwn yn cael ei wneud yn y ffordd fwyaf effeithiol yn y dyfodol.

ii) Drwy deilwra cefnogaeth i'r aelodaeth

Bydd UCM yn gweithio gydag undebau myfyrwyr unigol ledled y DU ar sail eu hangen, gan deilwra cymorth parhaus yn unol â hynny drwy ein gweithgareddau ymgysylltu â'r aelodaeth.

Byddwn yn gweithio gydag undebau myfyrwyr i greu fframwaith ar gyfer monitro ein heffaith ar y cyd. Bydd

hyn o gymorth i arwain a llunio ein gwaith yn y dyfodol, ynghyd â dathlu'r hyn rydym wedi'i gyflawni eisoes.

iii) Drwy deilwra cefnogaeth fasnachol

Byddwn yn helpu undebau myfwrwyr i ddatblygu mentrau masnachol moesegol, â chadwyni cyflenwi sy'n eglur ac yn hawdd eu holrhain.

Bydd UCM ac undebau myfwrwyr yn parhau i osod y safon ar gyfer sut y dylid cynnal busnes, a byddwn yn parhau â'n traddodiad balch o ymgysylltu'n adeiladol â brandiau sy'n bartneriaid i ni i'w helpu i wella a pharhau i ymdrechu tuag at well deilliannau.

iv) Drwy gryfhau ein llywodraethiant

Byddwn yn parhau i ganolbwytio ar lywodraethiant rhagorol, sy'n allweddol i undebau myfwrwyr llwyddiannus. Byddwn yn darparu cyngor a hyfforddiant sy'n mynd i'r afael â phob agwedd o ddeddfwriaeth, polisi a chanllawiau ar gyfraith elusennol fel mae'n berthnasol i undebau myfwrwyr o fewn fframwaith Undebau Myfwrwyr o Ansawdd.

v) Drwy ddatblygu ymagwedd gydweithredol

Byddwn yn datblygu methodoleg ar gyfer cydweithredu ar draws y mudiad – rhwng UCM ac undebau myfwrwyr, gan gynnwys y rheiny sydd mewn AU ac AB a mudiadau y tu allan i fudiad y myfwrwyr megis y rheiny sy'n gweithio ar faterion cyfiawnder cymdeithasol a rhyddhad. Bydd y gwaith hwn yn ein galluogi ni i ddeall sut gallwn ni weithio orau gyda'n gilydd i greu'r effaith mwyaf, ac uno undebau myfwrwyr sy'n rhannu'r un blaenoriaethau.

Byddwn yn adolygu ein prosesau busnes ac yn sicrhau bod ein gweithgareddau i gyd wedi'u cynllunio mewn ffordd gydlynol gydol y flwyddyn. Bydd hyn yn ein galluogi i ddeall y berthynas rhwng ein gweithredoedd, gan felly gynyddu eu heffaith.

Bydd UCM yn helpu undebau myfwrwyr i fod y gorau y gallant fod mewn amgylchedd addysgol cyfrewidiol, gan hyrwyddo eu holl waith – o gynrychiolaeth myfwrwyr i ymgyrchoedd a gweithgareddau menter.

2 Datblygu llais cyfunol cryfa dylanwadol

Mae hyn yn bwysig am fod grym cyfunol mudiad y myfwrwyr yn enfawr. Rydym yn harneisio'r pŵer hwn er mwyn cryfhau undebau myfwrwyr a dylanwadu ar addysg a newid cymdeithasol. Rydym yn datblygu ymchwil sy'n dylanwadu ar lunwyr penderfyniadau, ymgyrchoedd a pholisi cenedlaethol. Ar ein gorau, rydym yn hysbys ac ysbrydoledig.

O gofio ein cyrhaeddiad daearyddol, amrywioldeb undebau myfwrwyr a'r adnoddau sydd ar gael i ni, rydym – a byddwn yn parhau i fod – yn ddylanwadol iawn mewn addysg a chymdeithas yn ehangu.

Rhaid i ni sicrhau bod ein cyfeiriad a'n prosesau llunio penderfyniadau'n cynrychioli amrywiaeth barn, a'u bod wastad dan arweiniad myfwrwyr. Mae hyn yn gofyn am ddealltwriaeth drylwyr o fyfyrwyr y dyfodol, y presennol a'r gorffennol. Rhaid i ni wastad fod yn gynhwysol yn y ffordd rydym yn gweithredu, gan ddefnyddio iaith hygrych y gall myfwrwyr oll uniaethu â hi.

Rydym am greu dylanwad yng nghyd-destun penderfyniadau sy'n mynd yn fwyfwy datganoledig; ymgyrchoedd sy'n gallu torri drwy'r sŵn gan amddiffyn undebau myfwrwyr a gwella bywydau myfwrwyr ar draws y DU.

Sut byddwn ni'n cyflawni hyn?

i) Drwy ganolbwytio ar gyfathrebu ac ymgyrchoedd cryf, cyson a chynhwysol

Byddwn yn dangos ymagwedd eglur, dewr, ac wedi'i gydlynu at lobio ac ymgyrchu. Byddwn yn cynnal ymgyrchoedd effeithiol sy'n seiliedig ar dystiolaeth, a bydd y pwyslais ar greu newid drwy ansawdd nid nifer ymgyrchoedd.

Bydd ein hymgyrchoedd yn seiliedig ar y ddamcaniaeth o newid i sicrhau'r effaith mwyaf posib. Byddwn yn cofnodi llunwyr penderfyniadau'n lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol, fel y gallwn ddysgu gan fudiadau myfwrwyr ledled y byd, a chyfrannu atynt. Byddwn yn gwahaniaethu rhwng amcanion ymgyrchu a phrosesau ym mhob un o'r pedair gwlad, gan sicrhau bod ein holl ddefnyddiau'n cael eu darparu yn Saesneg ac yn Gymraeg yn ôl y galw.

Byddwn yn sicrhau bod ein hymgyrchoedd yn berthnasol, ac wedi'u cydlynu - wedi'u sbarduno'n lleol a'u harwain yn genedlaethol fel sy'n briodol. Byddwn yn defnyddio'r ystod lawn o sianeli ac

ymagweddau, gan gynnwys digidol, trefnu cymunedol, ac adeiladu clymbiaid â phartneriaid yn y sector a gwleidyddion, (megis ein Grŵp Seneddol Hollbleidiol ar Fyfyrwyr).

Byddwn yn ymgysylltu'n adeiladol a byddwn yn gwrthdystio. Byddwn yn cyd-drafod a byddwn yn boicotio. Byddwn yn defnyddio'r dull gorau ar gyfer cyrraedd ein hamcanion – gan gynyddu llais myfyrwyr, amddiffyn hunan-reolaeth undebau myfyrwyr, a sicrhau ein bod yn fudiad sy'n rhy bwerus i'w anwybyddu.

Byddwn yn defnyddio ein digwyddiadau i fod yn fwy effeithiol a dylanwadol, gan fanteisio ar arbenigedd swyddogion a staff, siaradwyr allanol ac arbenigwyr o fewn UCM ac ar draws mudiad y myfyrwyr, er mwyn cyrraedd ein hamcanion.

Byddwn yn mabwysiadu ymagwedd ragweithiol at newyddion da, dathlu llwyddiant a gweiddi ynglŷn ag effaith gadarnhaol ein gwaith.

Byddwn yn datblygu ein harchif er mwyn adeiladu ein dyfodol ar wersi o'n gorffennol, a datblygu ein rhaglen alumni fel y gall cymeriadau pwysig yn ein hanes ein helpu i lobio a dylanwadu.

ii) Drwy wneud penderfyniadau mewn ffordd hygrych, gynrychiadol a thryloyw

Byddwn yn defnyddio ein hadolygiad ar draws y mudiad i sicrhau bod ein prosesau llywodraethu democraidd a chorfforaethol yn gweithredu'n effeithiol gydol eu cylchred, fel bod pawb yn teimlo y gallant gyfranogi, eu bod yn cael eu clywed ac y gallant ymgysylltu.

Byddwn yn cyfuno fframwaith Undebau Myfyrwyr o Ansawdd â thystiolaeth gan undebau myfyrwyr, a chynnydd mewn technoleg i sicrhau bod ein prosesau llunio penderfyniadau democraidd yn fodern, yn greadigol, yn ddeinamig ac yn gyffrous i gymryd rhan ynddynt. Bydd ein strwythurau'n gynrychiadol, a'n diwylliant yn gynhwysol.

Mae grym cyfunol mudiad y myfyrwyr yn enfawr. Rydym yn harneisio'r pŵer hwn, gan gryfhau undebau myfyrwyr, dylanwadu ar addysg a chreu newid cymdeithasol.

Cawn ein harwain gan bolisi a ddatblygwyd yn ddemocrataidd, a byddwn yn eglur ynglŷn â beth mae'r hyn rydym wedi'i gyflawni'n ei olygu i undebau myfyrwyr a myfyrwyr unigol.

Byddwn yn sicrhau ein bod ni'n parhau i ddeall yr hyn sydd ei angen ar fyfyrwyr gan fudiad maen nhw am i'w hundeb myfyrwyr fod yn rhan ohono.

iii) Drwy greu incwm ar gyfer y mudiad

Byddwn yn sicrhau bod ein mentrau masnachol yn cynnal ein hamcanion ymgrychu a'n gwaith dros gyfiawnder cymdeithasol, a'u bod yn creu'r adnoddau i'n helpu i gyflawni ein hamcanion. Byddwn yn tyfu a datblygu NUS Extra a Cherdyn Prentisiaid UCM.

Byddwn yn sefydlu proses sy'n ein galluogi ni ddatblygu syniadau, cynnrych a gwasanaethau newydd, gan felly greu'r incwm sydd ei angen arnom i fod yn hunan-gynhaliol. Byddwn yn ceisio codi arian ar y cyd ar gyfer ein syniadau mawr, dyfeisio dulliau newydd o weithio, datblygu arferion gorau a gwybodaeth newydd i newid sut rydyn ni – ac yn y pen draw cymdeithas yn ehangach – yn gwneud pethau.

3 Gosod data, tystiolaeth a digidol wrth galon ein gwaith

Mae hyn yn bwysig oherwydd mae cynyddu ymgysylltiad digidol yn ein galluogi i gyrraedd grwpiau mwy amrywiol o fyfyrwyr.

Mae'r rhan fwyaf o fyfyrwyr yn gyfarwydd â'r byd digidol. Maent yn treulio 3 awr y dydd ar gyfartaledd, ar eu ffonau-clyfar, ac mae hyn ar gynnydd. Mae technoleg yn newid y ffordd rydym yn byw, a rhaid i ddigidol fod yn graidd i bopeth rydym yn ei wneud – o gyfathrebu ac ymgrychu i gynorthwyo gweithgareddau masnachol ein haelodau.

Mae gennym gyfle i ddeall ein myfyrwyr yn llwyr, eu harferion, eu hanghenion a'r hyn maen nhw eisai. Drwy ddefnyddio technolegau digidol yn effeithiol, gallwn gynrychioli ein haelodau mewn ffordd fyddai'n gwneud i unrhyw fudiad aelodaeth deimlo'n genfigennus.

Drwy gasglu data o nifer o wahanol ffynonellau, gallwn adeiladu'r darlun cliriaf erioed o fywyd myfyrwyr. Gall yr wybodaeth hon ddylanwadu ar sut mae undebau myfyrwyr yn rhedeg eu hymgyrchoedd, eu gwasanaethau, eu clybiau a chymdeithasau, a sut maent yn ymgysylltu â'u haelodau.

Mae trawsffurfiad mor enfawr yn creu cyfleoedd a heriau. Rydyn ni wedi dysgu cryn lawer dros y pum mlynedd diwethaf ynglŷn â datblygu a defnyddio technoleg, ac rydym nawr yn gwybod, er bod rhaid i ni fod yn fentrus yn ein huchelgais, rhaid i ni hefyd fod yn realistig o ran sut byddwn yn ei gwireddu. Rhaid i ni ganolbwytio ar ddatblygu sgiliau a hyder ein pobl, yn ogystal ân cynnrych.

Rydym am greu trawsffurfiad yn y ffordd rydym yn defnyddio data a digidol er mwyn datblygu ein gwasanaethau, yn ogystal â chefnogi, cysylltu ac ymwneud ân haelodau.

Sut byddwn ni'n cyflawni hyn?

i) Drwy adeiladu strategaeth ar gyfer trawsffurfiad digidol

Mae arloesedd a thrawsffurfiad digidol yn dibynnu ar bobl yn cael eu hyfforddi'n dda ac yn meddu ar y sgiliau angenrheidiol, a'u bod yn fodlon archwilio, arloesi a chymryd risg. Byddwn yn canolbwytio ar hyfforddi pobl i ddefnyddio'r ystod lawn o nwyddau sydd ar gael.

ii) Drwy gysylltu myfyrwyr ac undebau myfyrwyr

Byddwn yn datblygu ein dulliau, sianeli, llwyfannau a phartneriaethau, er mwyn galluogi myfyrwyr ac undebau myfyrwyr i gysylltu a chydweithredu.

Byddwn yn parhau i adeiladu ystod o arfau i helpu'n haelodau i ryngweithio â phob agwedd o'u hundeb a'r mudiad, o gymdeithasau a digwyddiadau, i etholiadau, gwirfoddoli ac ymgyrchu.

Byddwn yn datblygu ein hasedau digidol fel y gallwn gasglu a chreu cynnwys o ansawdd da, e.e. newyddion, gwybodaeth, cynigion, disgowntiau ac erthyglau ar fywyd yn gyffredinol, o amrediad o ffynonellau megis myfyrwyr newyddiadurwyr, gwybodaeth gan undebau a newyddion dyddiol.

iii) Drwy fod y llais awdurdodol ar fyfyrwyr ac undebau myfyrwyr

Byddwn yn casglu, cysylltu a chyfuno'r holl ddata sydd ar gael o amrywiaeth o ffynonellau er mwyn parhau i fod yn awdurdod y DU ar fyfyrwyr ac undebau myfyrwyr.

Byddwn yn adolygu ac yn gwella ein harolwg blynnyddol o undebau myfyrwyr er mwyn creu sail i ddatblygu set ddata genedlaethol.

Byddwn yn cynhyrchu rhagwybodaeth sy'n seiliedig ar dystiolaeth ac adolygiad blynnyddol o ddata ar

Drwy ddefnyddio technolegau digidol yn effeithiol, gallwn gynrychioli ein haelodau mewn ffordd fyddai'n gwneud i unrhyw fudiad aelodaeth deimlo'n genfigennus.

fyfyrwyr ac undebau myfyrwyr i'n galluogi ni i fod yn fwy effeithiol yn ein cyfathrebiadau a'r gwasanaethau rydym ni'n eu darparu. Byddwn hefyd yn gwneud y defnydd gorau o'n hopsiynau ar gyfer creu'r incwm sydd ei angen arnom i wireddu ein hamcanion.

iv) Byddwn yn llunio cronfa o dystiolaeth ar undebau myfyrwyr

Byddwn yn adeiladu cronfa ymchwil a thystiolaeth fydd yn ein galluogi i ddeall a dangos effaith partneriaeth myfyrwyr, llais y dysgwr ac undebau myfyrwyr ar addysg a chymdeithas yn ehangach.

4 Denu a chadw pobl eithriadol

Mae hyn yn bwysig oherwydd mae gweithlu amrywiol yn hanfodol os ydym am barhau i arwain y ffordd yn y ddarpariaeth o wasanaethau ar gyfer myfyrwyr. Mae nerth ein mudiad yn dibynnu ar ddenu, datblygu a chadw gwirfoddolwyr, staff, swyddogion etholedig ac ymddiriedolwyr eithriadol, a hynny o amrywiaeth o gefndiroedd.

Er ein bod wedi gwneud cymaint i fod yn arloeswyr mewn amrywioldeb a hygyrchedd, ni chaiff hyn ei adlewyrchu yn amrywiaeth aelodau staff mudiad y myfyrwyr. Mae hyn yn arbennig o wir am y swyddi uwch. 'Race Matters' oedd yr arolwg cyntaf i ymchwilio i safbwytiau a phrofiadau staff Croenddu. Mae'r ymchwil hwn – ynghyd ân gwaith ar Fenywod mewn Arweinyddiaeth – wedi dangos i ni fod angen i ni wneud cymaint mwy i adeiladu gweithlu amrywiol. Mae'r cyfrifoldeb arnom ni i newid yr hyn rydym yn ei wneud – nid y cymunedau na chânt eu cynrychioli'n gyfartal.

Gallwn fod yn falch o'r hyn rydym wedi'i gyflawni – ac yn falch o'r gwaith rydym yn ei wneud – gan gydnabod

bod yno'n dal i fod grym lawer o waith ar ôl i'w wneud. Rhaid i UCM ac undebau myfyrwyr weithio mewn partneriaeth dros y chwe blynedd nesaf i sicrhau ein bod ni'n fudiad cynhwysol sy'n arwain y ffordd o ran amrywioldeb.

Rydym am ddenu gweithlu mwy amrywiol fydd yn cyflawni canlyniadau rhagorol ac yn datblygu profiad dysgu a datblygu uchel ei barch o fewn UCM a mudiad y myfyrwyr yn ehangach.

Sut byddwn ni'n cyflawni hyn?

i) Drwy adeiladu brand fel cyflogwr

Byddwn yn adeiladu brand fel cyflogwr sy'n gwneud UCM ac undebau myfyrwyr yn fudiadau sy'n gallu denu a chadw talent amrywiol o fewn mudiad y myfyrwyr ac o'r tu allan iddo.

Byddwn yn datblygu a gweithredu arferion gorau sy'n hyrwyddo gweithleoedd amrywiol a chynhwysol, ac yn gweithio gydag undebau myfyrwyr i gryfhau arferion reciwtio, sefydlu a datblygu.

Byddwn yn gosod amcanion i sicrhau ein bod yn reciwtio gweithlu mwy amrywiol, ac yn cydlyn y cyfrifiad blynnyddol i gadw llygad ar ein cynnydd yn y maes hwn.

ii) Drwy gryfhau dysgu a datblygu gan ddefnyddio academi ddysgu

Byddwn yn lansio academi ddysgu i ddarparu rhaglen barhaus o ddatblygiad personol a phroffesiynol ar gyfer staff a swyddogion, fydd ar gael ar-lein ac oddi-ar-lein. Bydd hyn yn cynnwys ymagwedd fwy ffurfiol, i gydlyn y cymunedau ymarferiad ar gyfer staff, gan adeiladu ar ymagwedd Cymdeithas Rheolwyr mewn Undebau Myfyrwyr.

Byddwn yn sicrhau y gall cydweithwyr ar draws ein mudiad ddysgu oddi wrth ei gilydd a chynnig cefnogaeth i'r naill a'r llall. O reoli gwirfoddolwyr, gwasanaethau'r aelodaeth, cyfleoedd myfyrwyr a chyllid, i rwydweithiau staff megis Menywod mewn Arweinyddiaeth, Rhwydwaith Staff Croenddu a Rhwydwaith Staff Anabl, caiff yr hyn rydym yn ei ddysgu ei rannu.

Gallwn fod yn falch o'r hyn rydyn ni wedi'i gyflawni, ac yn falch o'r gwaith rydyn ni'n ei wneud, gan gydnabod bod yno'n dal i fod grym lawer o waith ar ôl i'w wneud.

Ac yn olaf...

Yn 94 oed, mae gan UCM lawer iawn i deimlo'n falch yn ei gylch. Erbyn bydd UCM yn 100 oed, bydd mwy fyth i'w ddathlu. Er mwyn cyflawni cymaint â phosib gyda'n gilydd, rhaid i ni addasu, datblygu, tyfu a bod yn hael â'n gilydd. Rhaid i ni fyw ac anadlu ein gwerthoedd, wynebu'r heriau gaiff eu taflu atom a pharhau i fod yn rym blaengar dros newid mewn addysg a chymdeithas yn ehangach.

■■■ *Mae angen undebau myfyrwyr cryfar fyfyrwyr oll, ac mae angen undeb cenedlaethol cryfar bob undeb myfyrwyr. Gyda'n gilydd, rydym yn fudiad nad oes modd ei atal, sy'n gweithredu dros newid mewn addysg a chyflawnder cymdeithasol.* ■■■

UCM 100: MANIFFESTO AR GYFER DYFODOL CYFIAWN A CHYNALIADWY

Macadam House
275 Gray's Inn Road,
London WC1X 8QB
 0845 5210 262
www.nus.org.uk

Mae Undeb Cenedlaethol y Myfyrwyr (Y Deyrnas Unedig) yn gwmni cyfyngedig drwy warant (8015198).